

Єпископ-помічник для Перемисько-Варшавської архиєпархії УГКЦ у Польщі

У понеділок, 4 листопада 2013 р., у Ватикані повідомлено про те, що Святіший Отець Папа Франциск призначив Всечесного отця-митрата Євгена Мирослава Поповича єпископом-помічником Перемисько-Варшавської архиєпархії УГКЦ в Польщі, надаючи йому титулярний осідок Горрецелії (Horrea coelias).

Від 1996 року отець Євген виконував служіння Протосинкела архиєпархії та пароха катедрального собору в Перемишлі.

Єпископ-номінат Євген Попович народився 12 жовтня 1961 року в Члухові

у південно-західній Польщі. Після закінчення школи у 1981 році вступив до Вищої духовної семінарії в Любліні, після закінчення якої 17 жовтня 1986 року отримав ієрейські свячення.

(Продовження на 3 сторінці)

У Гданську відсвяткували храмовий празник

Храмовий празник Покрови Пресвятої Богородиці парафіяни Гданська та гості греко-католицької парафії в неділю 13 жовтня ц. р. сімнадцятий вже раз відзначили у власній церкві — конкатедрі Вроцлавсько-Гданської єпархії під покровом св. Варфоломея та Покрови Пресвятої Богородиці. Греко-католицька парафія у Гданську існує від 1957 р., а першим її парохом був о. Василь Гриник.

Вітаємо Вас, дорогий Владико!

Добре Місто — 55 років парафії

Повних десять років, переселені жорстокою хвилею депортаційної операції «Вісла» у 1947 р., в основному греко-католики, українці з нинішньої південно-східної Польщі на землі Східної Пруссії позбавлені були багатьох свобод, але в першу чергу можливості брати участь в літургіях правлених у рідному обряді та мові.

Цих десять нещасних післявоєнних років дало наслідки. Багато хто з наших, вступивши у пороги римо-католицьких костелів, вже не сготів відвідувати східних літургій, навіть тоді, коли появилася

така можливість. А вона появилася недовго після смерті деспота Сталіна й періоду, що його сьогодні називаємо «політичною відлигою».

(Продовження на 2 сторінці)

Митрополит Мартиняк у порогах доброміської церкви.

Цьогорічний празник очолив Вроцлавсько-Гданський ординарій, кир Володимир Юшак, а разом з ним при престолі стали: о. митрат Йосиф Улицький (гданський парох), о. митрат Андрій Сорока та о. Володимир Куцай. Разом з хором гданської парафії співали члени

хору «Журавлі», які саме в ці дні з'їхалися сюди на раніше заплановані репетиції.

Пригадуючи згромадженням у храмі мирянам історію празника, владика наголосив на кілька аспектів, що з нього виникають.

(Продовження на 3 сторінці)

Дорогий Отче Владико-Номінате!

Щиро вітаємо Вас з призначенням на єпископський пост. Бажаємо Вам обильної всесили й випрошуємо в молитвах до Бога необхідної благодаті для Вашого владичого служіння нашої Церкві та Народові у матеріку та поселеннях на многая і блага лїта!

Редакційний колектив «Благовіста»

Добре Місто — 55 років парафії

(Продовження з 1 сторінки)

Від 1956 р. на території Вармії та Мазур стають зав'язуватися, діючі пів-легально, перші греко-католицькі парафії (звичайно, крім Хшанова, де отець Мирослав Ріпецький став служити літургії зразу ж після приїзду туди у 1947 р.), проте далеко не всі, хто би міг, повертають до матірньої Церкви.

Однією з давніших парафій, покликаних до життя на поселенні у 1958 р. стало Добре Місто, де першу греко-католицьку літургію відправив о. Петро Гардибала (він же опікувався парафією до 1961 р.).

29 вересня ц.р. парафія св. Миколая в Доброму Місті відзначала ювілей 55-ліття існування. З цієї нагоди у місцевому храмі відбулася торжественна літургія, яку очолив архієпископ, Перемисько-Варшавський Митрополит Іван Мартиняк. Як запрошені гості взяли в ній участь, між іншими, представники місцевої та воевідської самоуправи.

У слові до мирян Митрополит подякував їм за витривалість і вірність традиції, завдяки яким можемо сьогодні говорити про існування Української Греко-Католицької Церкви не тільки на Вармії та Мазурах, але й у цілій Польщі.

«П'ятдесят п'ять літ існування парафії можна розглядати як наукову історію. Ось приїхали, заселили, збудували церкву, постаралися про священика, відправляють вже п'ятдесят п'ять літ. І на цьому кінець. Тим часом ця ваша історія тут, є також історією спасіння. Це не така звичайна історія. Задумуюся часом, разом з вами, чому так сталося, чому повикидали людей, як пташенят з гнізд, розселили по цілій Польщі, мало цього, бо ж були два зіслання — раніше ще в Україну. Люди питаються, чому це так сталося. А бачите, таке Боже Провидіння. Здавалося, що буде наша Церква знищена цілковито, бо замучили єпископів, священики сиділи по тюрмах... Запитуємо, чому стільки нещастя, яке тут Боже оправдання? Ми не будемо Бога оправдувати, він знає все найкраще. Все міститься в знаку святого хреста. Це знак надії, який іде цілий час з нами. Від самого початку людства...

В історії хреста міститься і наша з вами історія. Цих же п'ятдесят п'ять літ. Ми зна-

ємо чому. Так, як і в Україні говорили — яка велика трагедія, скільки замучених. Там, де не вільно нам було стояти, там збудували великий храм, на сході маємо екзархати, там розвивається наша Церква, животворяща, яка дає життя мільйонам наших вірних. Там є наші брати, що їх, так як вас тут, виселили. Здавалося, що мав вже бути кінець, не вільно було говорити, десять років була страшна пустеля, люди боялися... Але Боже Провидіння не залишило нас і це є глибина навіть цієї нещасної акції «Вісла». Хотіли зле. Але вийшло на якесь добро. Ви тут є свідками любові своєї Церкви, любові Бога і дару хрещення».

Від 1958 греко-католики у Доброму Місті мають на власність храм, який в минулому був костелом збудованим в 1736 — 1741 рр. Це барокова будівля, сьогодні, завдяки клопотанню настоятеля о. Богдана Ситчика й парафіян, ретельно відреставрована, обладнана бароковими вівтарями, доповненими східними іконами, та сучасним іконостасом. До 1945 р. тут була лікарняна каплиця. Від 1958 р. — церква. Потрапити до церкви у Доброму Місті дуже просто. Вона знаходиться в самому центрі міста, при дорозі, що веде до столиці воевідства. Над головним входом до церкви знаходиться мозаїка з візерунком Божої Матері.

За понад півстоліття у добромиській парафії працювали: о. Петро Гардибала (1958 — 1961), о. Евстахій Хархаліс (1961 — 1962), о. Теодор Майкович (1962 — 1967), о. Володимир Пирчак (1967 — 1968), о. Микола Заяць (1968 — 1969), о. Кіндрат Яцків (1969 — 1984), о. Петро Кушка ЧСВВ (1985 — 1990), о. Михайло Білинський ЧСВВ (1990 — 1991), о. Ярослав Москалик (1991 — 1995), о. Станіслав Тарапакський (1995 — 2003) і від 2003 року о. Богдан Ситчик, який також опікується парафією у Лідзбарку Вармінському.

Відсвяткований у Доброму Місті ювілей став для парафіян та гостей, які цього дня появились серед них, доброю нагодою до розмов та спогадів, при традиційній трапезі. Звичайно, не обійшлося й без прогнозування на майбутнє.

Богдан Тхір

Привітання Митрополита від спільноти парафії Добре Місто.

Під час літургії.

Многая літа Митрополитові й священству.

Спільна, пропам'ятна фотографія.

Церква св. Миколая у Доброму Місті.

Глибінь життя чи мілководдя животіння?

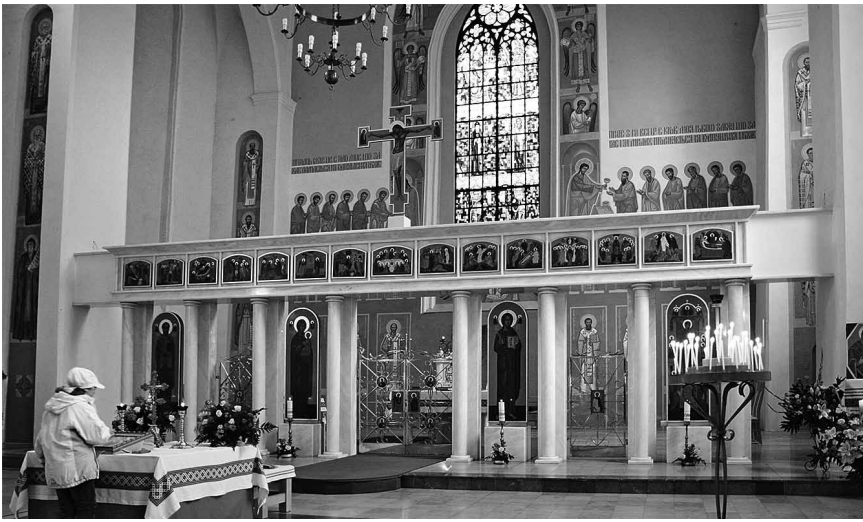
Кожного дня візантійська Церква у Церковному правилі молиться до Бога, який «праведних любить і грішних милує, і всіх кличе до спасіння заради обіцянки майбутніх благ». Але не тільки з огляду на майбутні блага люди сьогодні і в часах земного життя Ісуса приходять і приходили до нього. Можна сказати, що в багатьох місцях знедоленого світу народ прибігає до Бога/Церкви/Богородиці/мощей/чудесних або лже-чудесних місць з проблемами і болями, які є їхнім хлібом насущним тут і тепер, і від вирішення яких залежить завтрашній день.

В Євангелії від Луки читаємо про неймовірну популярність Ісуса: «Всі, хто мав яких недужих на різні хвороби, приводили їх до нього, і він на кожного з них клав руки та й оздоровляв їх... Коли народ юрмився коло нього, щоб почути слово Боже... він увійшов в один з човнів» (Лк 4, 40; 5, 1.3) Св. Амврозій так коментує Євангеліє з 18-ї. Неділі по Зі-

сланні Святого Духа: «Хоч Господь багатьох зцілив різним способом, однак ні час, ні місце не були перешкодою для сили народу, який хотів наступних оздоровлень». На позір жорстоко, але реалістично св. Брунон коментує фрагмент Євангелія від Луки про Ісуса в назаретській синагозі (Лк 4, 21-30): «Господь прийшов, щоб проповідувати всім, але не прийшов, аби всіх оздоровити і вирвати з голоду». Кілька століть раніше св. Іван Золотоустий сказав, що Христос не зцілював всіх хворих, «щоб не зловживати ікономією спасіння». Бо воно не полягає у безтурботному довголітті в доброму стані здоров'я.

У 20-у Неділі по Зісланні Святого Духа знову чуємо про силу народу, який прийшов з Ісусом і його учнями у Наїн. В міській брамі зустріли вони похоронну процесію. Несли єдиного сина вдовиці. В тодішніх умовах це

(Продовження на 6 сторінці)

Іконостас гданської конкatedри.

Благословення від Владики Ющака.

Гданська спільнота.

На закінчення літургії Молебень до Пресвятої Богородиці.

Владика з парафіянами після богослужіння.

У Гданську відсвяткували храмовий празник

(Продовження з 1 сторінки)

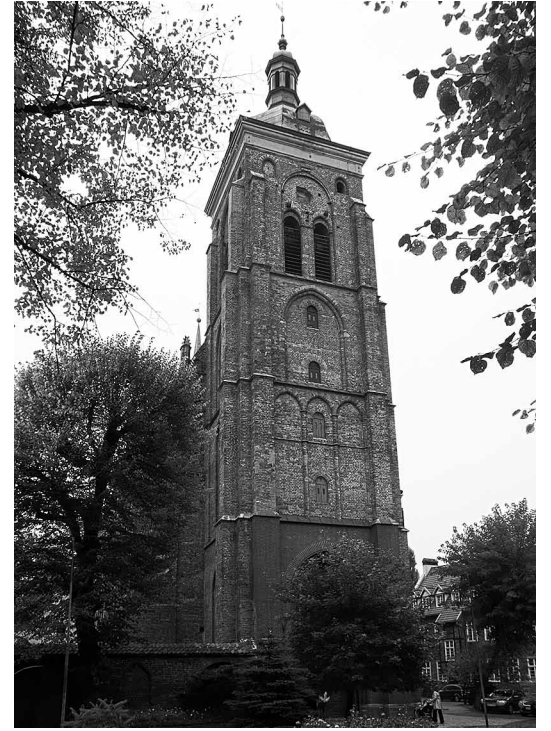
В першу чергу це небезпека, яка може закінчитися навіть втратою життя, потім — молитва цілого народу до Богородиці й опіка, покров Божої Матері, які віддають нещастя. Це ж, відзначив кир Володимир, такі моменти, що трапляються й до сьогодні в житті поодинокі людини, громади, нації...

...Цей празник записався живо в історію Церкви і народу. Зокрема живий він в нас, про що хоча би засвідчує факт, що багато церков має це звання — покров, опіку Пресвятої Богородиці. Маючи на увазі цей покров, можемо застановитися над тим, що нам сьогодні загрожує, які стоять перед нами небезпеки, труднощі, як перед народом, так і Церквою. Задумуємося, як в тих небезпеках захищатися. Стоїмо сьогодні перед багатьма викликами, які можуть принести нам, як спільноті, так поодиноким особам, багато нещастя. Напевно таким викликом є для нашої громади в Польщі боротьба з наслідками акції «Вісла»...

Це історія, з якою боре́мося до сьогодні і щоденно. Це історія за своє існування, боротьба з асиміляцією, збереження мови, традиції, боротьба за те, щоби наші ближні вміли говорити своєю мовою, а, дай Боже, ще й читати, бо ж вічуємо проблему, щоби читалися наші часописи, книжки. Проблемою може бути не те, що може немає зацікавлення, але те, що може не всі вміють читати. Це наслідок, що тягнеться друге півстоліття за нами і ми його всі відчуваємо...

Ми повинні боротися з тим, що наша громада меншає, що маємо таке покоління, що легковажить Церкву, легковажить мову і традицію, не відчуває цього, що відчували їхні батьки, їхні діди. Кажуть, що тим повинна зайнятися Церква. Але ж це завдання стоїть не тільки перед Церквою. Воно також стоїть і перед батьками, які, може, не завжди говорять рідною мовою до дітей, вихователями та самою молоддю. Може сьогодні це такий виклик, який стоїть перед нами...

Цей нинішній празник, думаю, повинен бути застановою перед труднощами, яких перед нами багато, чи вони часом не виникають від нас самих, чи ми не є їхньою причиною... Чи ми самі не причиною того, що діється

Конкatedра УГКЦ у Гданську.

в наших родинах, в наших парафіях, в нашій Церкві? Може є в тому і наша частка цього негативного, а якщо так є, то починаймо від себе. І пошукаймо тут заступництва Пресвятої Богородиці, бо коли буде наша співпраця, коли буде наша дія, тоді не забракне Божої помічі...

Після літургії та благословення Владики громада разом зі своїм єпископом та душпастирями, парохом о. митратом Йосифом Улицьким, о. митратом Андрієм Сорокою та о. Володимиром Куцаєм подалася до приміщень ОУП на спільну, святкову трапезу.

Гданська конкatedра Вроцлавської Гданської єпархії, це храм збудований у другій половині XV ст. Згорів упожежі й відбудований у XVI ст. На початку XVII ст. добудовано до нього готичну у формі вежу, а потім ще бічну каплицю. У 1945 р. був сильно зруйнований, завалився дах, а вежа стралила покриття. Відбудований після війни, проте ціле давнє обладнання пропало. Від 1996 року храм переданий греко-католикам разом з парафіяльним будинком.

Богдан Тхір

Єпископ-помічник для Перемисько-Варшавської архієпархії УГКЦ у Польщі

(Продовження з 1 сторінки)

Після періоду душпастирської праці на різних парафіях Польщі, о. Євген від'їхав на навчання до Риму, де здобув докторат зі східного канонічного права в Папському Східному Інституті. Деякий час виконував служіння судового вікарія у Львівській Архієпархії та викладав у Львівській Духовній Семінарії, після чого повернувся до Польщі, де виконує різноманітні душпастирські та інші обов'язки в Перемисько-Варшавській архієпархії. Володіє польською, українською, італійською, російською та англійською мовами.

Отець Євген Попович працював як вікарій у парафіях у Ельблонзі та Пасленку (1986-1988), а потім був призначений парохом Гурова Ілавського та Лелькова (1995-1996). Крім цього виконував функцію представни-

ка Митрополичого суду у Львові (1993-1995) та був викладачем Духовної семінарії й Богословської академії у Львові та Тернополі (1993-1995). Від 1996 р. о. Євгена Поповича призначено парохом архикатедральної парафії й генеральним вікарієм Перемисько-Варшавської архієпархії. Крім цього він залишається препозитом Катедральної капітули, Колегії консулторів й Економічної ради. У 1995 р. з рук Кардинала Мирослава Любачівського отримав хрест з прикрасами й звання протоієрея. У 1996 р. Митрополит Іван Мартиняк надав йому звання митрата. Єпископ-номінат працює у редакційних колегіях «Перемиських архієпархіяльних відомостей» та часопису «Благовіст».

(ред)

Півстоліття парафії у Решлі

Греко-католицька парафія у Решлі (невеликому містечку Вармінсько-Мазурського воєводства, відомому туристам і любителям історії та давньої архітектури передусім з середньовічного готичного замку) була заснована у 1963 р. До того часу решельські віряни в силу можливостей їздили до Доброго Міста, Пасленка, Пененжна чи інших місцевостей, де парафії були засновані раніше. Правда, у Решлі клопотання про можливість богослужінь почали ще у 1956 р., проте на дозвіл прийшлося чекати сім років.

Ювілей 50-ліття існування парафія Преображення Господнього у Решлі відсвяткувала в неділю 6 жовтня ц.р. Врочисту літургію з нагоди цієї події очолив Перемисько-Варшавський Митрополит Іван Мартиняк.

Дуже цікава історія решельської, сьогодні греко-католицької, церкви. Перший храм та монастир у цьому місці збудували Отці Августіяни у 1347 р. Вони покинули місто на початку реформації у 1524 р. Не ремонтований храм завалився в середині XVI ст. Відбудований у 1580 р. і освячений під покровом св. Івана Хрестителя. У XVII ст. костел та монастирські будинки були переказані Єзуїтам, які відкрили в них у 1632 р. колегію, де навчалися не лише католики, але також і протестанти. У XVIII ст. храм був розібраний і збудовано у цьому місці новий у стилі бароко. Його барокове обладнання залишилося до сьогодні. Воно доповнене східним іконостасом, який підкреслюючи приналежність святині східній традиції, не заважає загальній бароковій гармонії.

Цього незвичайного дня, коли парафія відзначала свій півстолітній ювілей, храм заповнився не лише решельськими мирянами, але також і гістьми, що прибули тут з сусідських парафій. Зокрема потужна, як на наші умови, появилася у ньому група мирян з Бартошиць, бо приїхали не тільки старші, але також діти з української школи, які пізніше ще виступили з художньою програмою.

Митрополит у слові до присутніх на богослужінні, зокрема, згадав про минуле, коли тут бував перед роками, подякував за витривалість у вірі, але також відмітив, що громада зменшується. Віднісся й до післявоєнних подій, сказав, що ганебна акція «Вісла» так само глибоко торкнулася українців, як і давніх мешкаців цих земель.

«Ми часто згадуємо про ганебну переселенську акцію, але вона торкнулася не тільки нас, але також і тих людей, які на тих землях проживали. Це також їхня трагедія, залишили все і пішли. Так, як і ми. Хтось запитає — пощо це було? Крім історії людської, записаної на папері, маємо ще іншу історію, яка з нами іде. Отих п'ятдесят літ, це є частина історії нашого спасіння, яке Боже Провидіння списало для нас... Хто ж міг подумати, коли загинули всі наші єпископи, що Церква оживе, відродиться. Сьогодні маємо більше священників як перед війною, маємо єпархії по всій Україні. Глава Церкви перенісся до Києва. Там є джерело нашого хрещення, бо саме там 1025 років тому прийняв християнство князь Володимир Великий...

Нам тут казали виїхати, залишили все. Мало цього, не вільно було говорити, не вільно було мати церков. Частина наших людей розійшлася, бо не могли витримати десятилітнього тиску. Відійшли чи то до латинського обряду, чи інших конфесій. Але прийшов час і ми відзискали свободу, існуємо на таких самих правах як латинська Церква, маємо молоде духовенство, яке буде довгі роки жити і служити, маємо студентів на Католицькому університеті в Любліні, маємо всюди свої церкви, є Митрополія, друга єпархія...

За тих п'ятдесят років треба похвалити вас, що ви тут витривали, у Решлі. Було тяжко, треба було доїздити, часто не було чим, але ви все появлялися. Вас не раз називали різними словами, але ви трималися, бо Бог дав на те місце, де маємо перебувати і тут настає друга частина — щоб ми знали, чим ми є в цій Церкві...».

На закінчення богослужіння з вітальним словом до парафіян виступили посол Мирон Сич, бургомістр Решля Марек Янішевський, були відчитані листи від повітової та воєвдської влади.

У другій частині решельського торжества Митрополит разом з духовенством, що разом з ним служило до літургії подалися на прицерковний майдан, щоби посвятити пропам'ятного хреста, встановленого перед входом до церкви. Потім, у приміщеннях замку, можна було послухати доповіді на тему карпатської, церковної архітектури та подивитися виставку фотографій греко-католицьких церков, які знаходяться на Вармії та Мазурах. Завершенням свята стали концерти двох бартошицьких художніх колективів — дитячого ансамблю української школи «Дар любові» та хору «Гарячі серця».

Півстолітній ювілей, це була також нагода до рефлексій та спроба відповісти на запитання, що буде далі. Відповідь непроста, бо ж надто добре відомо, що громади зменшуються і якби ентузіазму менше, але, про що не один раз згадував Митрополит, Боже Провидіння чуває над нами.

Першу літургію для греко-католицької громади в Решлі відслужив 4 грудня 1963 р. о. Теодор Майкович. Він також був тут парохом до 1967 р. Після нього парафією опікувалися: о. Володимир Бозюк (1967 — 1969), о. Микола Заяць (1969 — 1972), о. Григорій Чернега (1972 — 1990), о. Тимотей Феш ЧСВВ (1990 — 1991), о. Дмитро Гарасим ЧСВВ (1991 — 1992), о. Ігор Гарасим ЧСВВ (1992), о. Орест Підлипчак ЧСВВ (1992 — 1994), о. Ігор Гарасим ЧСВВ (1994 — 1995), о. Юліан Коваль ЧСВВ (1995 — 2001), о. Павло Старух ЧСВВ (2001 — 2013). Сьогодні душпастирську послугу у Решлі виповняє о. Дарій Гліневіч.

Богдан Тхір

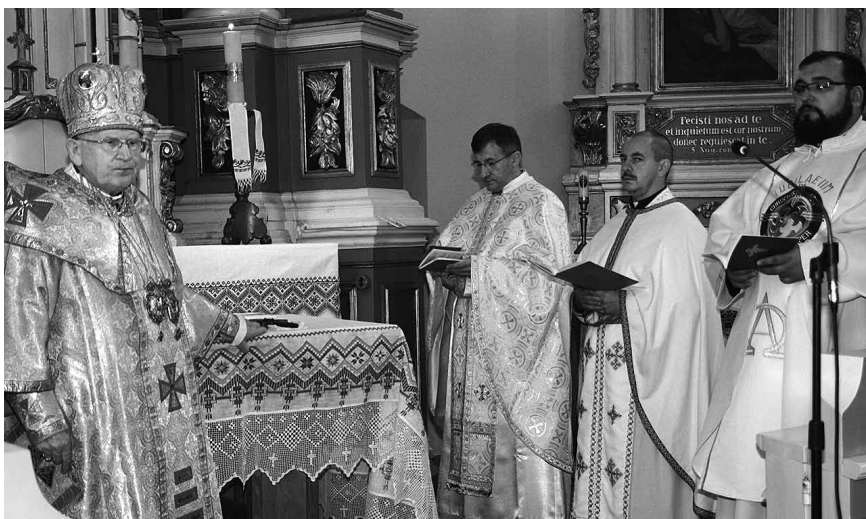
Митрополит Іван Мартиняк на празничній літургії в Решлі.

Решельська спільнота у своєму храмі.

Отець Дарій Гліневіч перед вірними.

Слово до вірних від Митрополита.

Виступають діти з Бартошиць.

Церква Преображення Господнього у Решлі.

Ювілейні святкування на Святій Горі Явір на Лемківщині

Гора Явір це особливе місце молитви при кордоні зі Словаччиною на Лемківщині. За історичними переданнями об'явлення на горі Явір почалися ще перед I світовою війною: „Важлива подія мала од-нак місце 21 вересня 1925 р. коли-то з відпус-ту на Словації повертали до свого села дві жінки, Фірія Дем'янчук, Теодозія Дем'янчук — та з ними дівча Марія Гавлік. Повертаючись додому, коли перекрочили границю, склали молитви подяки за це, що вдалося перейти щасливо кордон і не зустріли пограничників. І сталося непередбачене: в часі молитви враз освітло їх яскраве світло. Таким яким було воно, що на землі можна було стебля трави числити. У жінок зродились сумніви, що це пограничники, які чекають, щоб їх заарештувати. Та, на їхнє здивування, чекають вони кілька секунд, хвилину, але їх ніхто не затримав. І жадного голосу не чути. Лишень прясним світлом вони освічені. Озирають-ся навколо себе — нікого нема. Лишень вони три знаходяться в світлі. Із дива, що діється з ними, не можуть вийти. Що це за пречудове світло?! Такого вони зроду ще не бачили. По закінченні молитви повставали і світло вже згасло. Перейняті тою надприродною появою, подались додому.

Незрозуміння цієї події спонукало їх знову прийти на те саме місце під вечір 22 вересня 1925 р. Замість дівчини забрали з собою жінку на ім'я Марта Дем'янчук. Об'явлення Пресвятої Діви Фірії не було самотнім. Від першої появи настає постійний контакт між Богоматір'ю і скромною особою Фірії. Приходить Вона до побожної жінки раз на тиждень, у п'ятницю. І настає розмовний контакт між ними. А діється це, як розповідала Фірія, через сон. Вкінці Фірія отримує новий наказ: прийшов час поставити каплицю в честь Пречистої Діви Марії(...). Посвячення каплиці відбулося 14 жовтня 1931 р. в свято Покрови Пресвятої Богородиці. Довершив його греко-католицький єпископ з Перемишля, Владика Йосафат Коциловський. Очолив він торжественну Службу Божу та посвятив каплицю й прилучив її до греко-католицької парафії св. Архистратига Михаїла у Висовій, і зареєстровано це в день Покрови Пресвятої Богородиці, 14 жовтня 1931 р.”

У п'ятницю 19 липня 2013 р. відбулася проща вірних Української Греко-Католицької Церкви на Гору Явір. Це була одна з точок душпастирської програми Вроцлавсько-

Гданської єпархії. Нагода до святкування — це ювілей 1025 ліття хрещення Київської Русі і одночасно знак єднання Лемківської землі з Володимировим хрещенням. Кожен прочанин почав свою прощу сотки кілометрів звідси, прибуваючи тут з різних куточків Польщі, України, Словаччини та інших частин світу. Прочани зібралися під горою на площі та увійшли процесійно на Явір з іконами Матері Божої та марійними піснями. Біля каплиці привітав усіх Владика Володимир Ющак даючи до цілування св. хрест. На горі кожен прочанин отримав також і молитовник, в якому поміщено Молебень до св. Володимира, приречення з Тайни Хрещення, історію об'явлення та молитву до Матері Божої з Гори Явір. Перед каплицею було відслужено Молебень до св. Володимира. Його очолив о. митрат Юліян Гойнак з Зеленої Гори. Після Молебня усі вірні, священники спільно з Владикою Володимиром, який провадив молитву, відновили приречення з Тайни Хрещення на пам'ятку хрещення св. Володимира в 988 р.

Потім почалася архиєрейська літургія очолена Владикою Володимиром. У літургії сослужили отці: о. митрат Юліян Гойнак, о. Аркадій Трохановський, о. Павло Добрянський та духовенство краківсько-криницького деканату Перемисько-Варшавської Архиєпархії: о. митрат Іван Піпка, о. декан Петро Павлице, о. Ярослав Чухта, о. Петро Качмар та єромонах зі Львова о. Ярослав Мадзелян. Під час літургії була також нагода до сповіді. В Тайні Покаяння послужив о. Григорій Назар. У проповіді Владика Володимир пригадав історію цього місця. Звернув увагу на те, що об'явлення на Горі Явір в особливий спосіб підготували людей на події, які мали місце в майбутньому, тобто до II світової війни та виселення людей на Радянську Україну, і до акції „Вісла” в 1947 р. Об'явлення Божої Матері мали за мету скріпити людей у вірі. Тому і ми сьогодні тут приходимо, і також шукаємо скріплення для нашої віри. Владика Володимир нав'язав також і до Володимирового хрещення. Завдяки цій події світло віри прийшло і на Лемківщину. Присутність вірних з України, в тому числі і хору, засвідчує про духову єдність, а про цю єдність необхідно і сьогодні казати — підкреслив Владика Володимир. На закінчення літургії Владика подякував всім прочанам за так численну присутність та

священникам за спільне і вдале підготування прощі. З черги о. декан Петро Павлице привітав Владика з днем народження та зі святом св. Володимира. На Горі Явір прозвучало радісне «Многая літа».

На закінчення святкувань відбулася процесія навколо каплиці з іконами, які фундували о. Юліян Гойнак та о. Аркадій Трохановський. Владика найперше посвятив ці ікони, а потім священники понесли

їх в процесії, до якої приєдналися всі вірні. На закінчення хор «Феліцію» з Надвірної з України, який співав літургію, удостоїв свято пісню «Достойно...». У святкуваннях взяло участь понад 200 вірних. Маю надію, що будемо тут повертати за кожним разом, коли буде така потреба і що молитвами до Божої Матері з гори Явір випросимо для себе та наших рідни багато Божих ласк. о. Аркадій Трохановський

Отці приносять ікони на святую Гору.

Слово Кир Володимира Ющака до прочан.

Божественна літургія.

Прцесія довкола каплиці.

Визначено дату архиєрейської хіротонії о. Євгена Мирослава Поповича

Архиєрейська хіротонія митрофорного протоієрея Євгена Мирослава Поповича відбудеться у суботу, 21 грудня 2013 року, в катедральному соборі Святого Івана Хрестителя у Перемишлі. Архиєрейську Літургію та єпископську хіротонію здійснить Отець і Глава Української Греко-Католицької Церкви Блаженніший Святослав (Шевчук). Богослужіння розпочнеться о 10.00.

Напередодні, 20 грудня, о 17.00 у соборі Святого Івана Хрестителя розпочнеться Чин архиєрейського найменування. Відтак буде відслужено Вечірню.

Як ми повідомляли, у понеділок, 4 листопада 2013 року, Святіший Отець призначив митрофорного протоієрея Євгена Мирослава Поповича Єпископом-помічником

Перемишльсько-Варшавської архиєпархії УГКЦ у Польщі, надаючи йому титулярний осідок Горрецелії (Hogrea coelias). Від 1996 року о. Євген виконував служіння прото-синкела архиєпархії та пароха катедрального собору в Перемишлі.

Департамент інформації УГКЦ

Храмовий Празник у Валчі

Празник Воздвиження Чесного Хреста у Валчі має свою особливість. На його відзначення приїжджає чимало вірних із різних місцевостей. Можна сказати, що цей празник, це українське свято у валецькому повіті, у якому взяло участь понад 200 осіб. У цьому році празник поєднаний був з відзначенням 1025 річниці хрещення Київської Русі-України на парафіяльному рівні.

Як кожного року, напередодні свята ми відслужили Велику Вечірню з Литією. Спільно з валецькою громадою молилися священики кошалінського та слупського деканатів: о. Петро Баран, о. Степан Приходько, о. Богдан Фецюх, о. Марюш Дмитерко, о. Аркадій Трохановський, а також о. проф. Ярослав Москалик. Вірні мали також нагоду скористати з Тайни Покаяння. Вечірню молитву очолив о. Марюш Дмитерко.

У цьому році у нашому празнику Воздвиження Чесного Хреста взяв участь студент-докторант римського університету Грегорианум о. Марюш Дмитерко, який спільно з парохом Валча о. Аркадієм Трохановським відслужили літургію. Перед Божественною Літургією відслужено Молебнь до св. Володимира, а після відбулося торжественне виношення та піднесення пристроєного трояндами хреста. Потім почалася літургія.

Проповідь виголосив о. Марюш Дмитерко, який говорив про значення хреста в нашому житті.

Це знак великої любові Бога до людей. Хреста не треба боятися, але підносити його кожного дня. Хто не підносить хреста, той не вміє відстоювати своєї віри. Не йдеться тут

про те, щоб ми несли хрест Ісуса Христа, але щоб ми двигали наші щоденні хрести, наші життєві перехрестя. Бог є поруч нас і допомагає нести ті хрести. Святкуючи цей празник ми особливо віддаємо пошану для добра, яке зробив Ісус Христос.

Далі відбулося мировання, заспівано «Многая літа» церковній єрархії, священикам, монахам, монахиням та усім вірним. Після літургії звичаєм валецької парафії відбулася процесія з хрестом навколо церкви, яка закінчилася в Церкві відспіванням: „Хресту Твоєму поклоняємся Владико і святоє воскресення Твоє славим” та пісні-гимну „Боже Великий єдиний...”.

Після молитовної програми з концертом релігійної пісні виступив камерний хор зі Щеціна. Цей концерт приурочений був ювілею 1025 — річниці хрещення Київської Русі-України на парафіяльному рівні. Під керівництвом диригента Мирослава Лазорищака у виконанні хору ми почули твори композиторів Бортнянського та Леонтовича. Концерт відбувся зусиллям голови гуртка ОУП у Валчі пані Стефанії Терепенко. Цей концерт був фінальним концертом у рамках зустрічей з християнською культурою, які проходили у Валчі з 9 по 29 вересня. Присутніх було чимало поляків та українців в тому: член Головної Управи ОУП у Польщі Марко Сирник та староста валецького повіту д-р Богдан Ванкевич. На закінчення за концерт представники місцевого гуртка ОУП та о. Аркадій подякували хорів та всім присутнім. Після концерту відбувся пікнік.

Фото: Михайло Кіт
о. Аркадій Трохановський

Початок святкувань у валецькому храмі.

Концерт хору зі Щеціна.

Вірні під час проповіді.

Глибінь життя чи мілководдя животіння?

(Продовження з 1 сторінки)

означало, що ця жінка була приречена на злидні, її статус, м'яко кажучи, був би незавидним. «Побачивши її, Господь зглянувся над нею і сказав до неї: Не плач!» (Лк 7, 13). І привернув юнака до життя, кажучи йому: «Юначе, кажу тобі, встань!» (Лк 7, 14). Тим, що спонукало Ісуса вжити свою божественну силу, була не сама у собі трагедія смерті молодої людини, а горе самотньої вдовиці! Господь «зглянувся над нею», так як і над Яіром, якому воскресив дочку, і як над Мартою і Марією, повертаючи дихання в мертве від чотирьох днів тіло їх брата Лазаря. Про більше вирваних з рук смерті не знаємо, хоч Ісус мусив бути свідком принаймні сотень кончин старих і молодих людей. Про всіх — юнака з Наїн, дочку Яіра і Лазаря — читаємо в неділі і суботу перед Квітною неділею. В 20-у неділю, за 3-м гласом, чуємо в одній зі стихир Вечірні: «Щоб рід наш спасти від смерті, ти, Христе, витерпів смерть і, воскреснувши по трьох днях із мертвих, разом з собою воскресив тих, що пізнали в тобі Бога. Ти просвітив світ, Господи — слава тобі». «Разом з собою воскресив тих, що пізнали в тобі Бога» — будьмо уважні на ті слова! Якщо в Ісусі з Назарету впізнаємо Бога, якщо ми з'єдналися з ним у таїнстві Хрещення — а з'єдналися! — ми воскресли з Господом. Не таким воскресінням як син

вдови, дочка Яіра і Лазар, бо вони вернули до попереднього життя в смертному тілі, а тим, над яким смерть вже не панує, яке полягати-ме у житті в духовному тілі, в тому самому, але не такому самому, в якому живемо нині.

Не потрібно багато зусилля, щоб долучитись до сили народу, який з усіх сил шукає порятунку від хвороб, нещастя і безнадії, вдаючись до практик, які хтось — не без радцї — назвав мракобіссям і магією. Є попит на чудесні втручання Бога в життя людей, то багато-хто, на жаль, поспішає з пропозицією, яка наражає християнство на компромітацію. Котрийсь з західних народів має приповідку: «не вимагай від Бога того, що залежить від юриспруденції». Коли від медицини і інших проявів цивілізованого суспільства у власній країні не можна очікувати порятунку, людина у відчай вдається до всього.

«Відчали на глибін» — слова Ісуса сказані Петрові (Лк 5, 4) мусять стати програмою для кожного, хто хоче, щоб його віра перейшла випробування різними спокусами, насамперед поверховістю. Це також неодмінна умова успіху — в найглибшому розумінні цього чужого Євангелію слова — Церкви, яка пройшовши через море переслідувань, може загрузнути в мілководді неадекватних викликів часу форм діяльності.

о. Богдан Панчак

КОНКУРС БІБЛІЙНОГО ЗНАННЯ

Катехитична комісія Архиепархії Перемисько-Варшавської за благословенням Високопреосвященнішого **Архиепископа і Митрополита Кир Івана Мартиняка**, запрошує до участі в конкурсі біблійного знання для пізнання Євангелії від Матея

Мета: поглибити знання Святого Письма, мотивувати до користування Св. Письмом, ознайомити з новим Катехизмом УГКЦ — Христос наша Пасха, осмислювати значення переказу віри, формувати еkleзіальну тотожність греко-католика

Учасники: учні VI кл. початкової школи, учні гімназії.

Обсяг матеріалу: загальне знання про Святе Письмо на основі Катехизму УГКЦ — Христос наша Пасха, пункти 38-52 (с. 28-32), Євангеліє від Матея.

Етапи:

- Шкільний-парафіальний — провести до 19.12.2013; список учасників (ім'я, прізвище, котрий клас) з позначенням числа балів переслати до **31.12.2013** на адресу Голови Катехитичної комісії **kkatechetyczna@gmail.com**; до фіналу переходять три перші місця.
- Архиепархіяльний-фінальний — відбудеться в суботу 22.02.2014 в Комплексі шкіл з укр. мовою навчання у Бартошицях, початок год. 11.00.

На лауреатів та учасників фіналу чекають нагороди!
о. Іван Лайкіш
Голова Катехитичної комісії

Послання владик УГКЦ у Польщі

Дорогій Молоді Перемисько-Варшавської Митрополії

**Слава Ісусу Христу!
Дорогі молоді друзі!**

В цьому році наша Церква у Польщі мала честь двічі гостити у себе Блаженнішого Святослава, Главу і Батька УГКЦ. В кінці червня Блаженніший Святослав перебував, між іншими, у Варшаві та Гурові Ілавецькому. У Варшаві візит мав офіційний характер та був пов'язаний з продовженням заходів щодо польсько-українського примирення. Недавно, у половині вересня, Предстоятель УГКЦ відвідав Вроцлавсько-Гданську Єпархію, де очолив Білобірські Ювілейні святкування. Окрім офіційного статусу візиту Блаженнішого у Варшаві, відвідини обох наших єпархій мали передовсім душпастирський характер. Предстоятель нашої Церкви зустрівся, між іншими, з представниками духовенства, парафіяльних рад, громадських організацій, катехитами, вчителями та вихователями нашої молоді.

Під час обох візитів, які проходили у проголошеному Церквою Році Віри, не забрало також зустрічі з молоддю. Глава нашої Церкви відповідав на поставлені запитання та ділився своїми думками на тему вартості віри та її значення у збереженні своєї релігійної і національної ідентичності. Ця тема

стає дуже актуальною особливо у наш час, коли, з одного боку перед кожною молоддю людиною постають широкі можливості суспільного та економічного авансу, а одночасно манять спокусою відкласти на майбутнє духовні вартості, пов'язані з нашою вірою, Божим Законом та Церквою.

Дорога молоде, на початку нового академічного року хочемо звернути Вашу увагу, лише на декілька важливих для нашого сьогодення і майбутнього справ.

Під час відвідин у Білому Борі, Блаженніший Святослав звернувся до наших прочан, між іншими, такими словами: Свідченням невмирущості віри Ваших батьків і прадідів, є Ви, Дорогі в Христі, які 55-й рік перебуваєте в цю святиню, щоб силу і невмирущість Богу, яка проявляється у вірі українського народу, показувати тут на всю Польщу і Україну та цілий світ. Справді, наші батьки та діди, тоді як молоді люди, здолали після 1947 року зберегти на землях виселення свою віру та національну ідентичність. Жодна сила не змогла відібрати їм багатства культури і літургійного християнського життя, тому, що зі слів Достойного Проповідника, були вони постійно з Христом та були його вірними учнями. Закінчуючи свою думку, Глава УГКЦ звернувся до молодих словами:

Преосвященний владика Євстратій відвідав Бартошицьку школу

7 жовтня 2013 р. українських дітей та працівників школи відвідав достойний гість з України — Преосвященний владика Євстратій Зоря, генеральний секретар Священного Синоду Української Православної Церкви Київського Патріархату. Гостя супроводжував Мирон Сич, посол до Сейму РП.

Делегація учнів привітала Архієпископа хлібом і сіллю. Директор Любомира Тхір ознайомила Високого гостя з діяльністю школи. Звернула увагу на те, що в школі навчаються діти різних конфесій, які беруть участь в уроках релігії ведених українською мовою та змалку виховуються в дусі толерантності та пошани до різних віроісповідань і через те збагачують свою духовність.

Архієпископ Євстратій з теплим словом звернувся до дітей та вчителів. Подякував

за те, що діти і молодь плекають рідну мову, вивчають традицію і культуру своїх українських предків під дбайливим оком вчителів. Усі, навіть найменші 5-ти і 6-тилітки, слухали уважно Гостя.

У подяці за присутність у Бартошицькій школі четвертокласники та тріо «Веселинка» під опікою вчительки Н. Шелест подарували короткий концерт. Спільна фотографія буде гарною згадкою та збережеться назавжди у шкільному літописі. (лт)

Спільне фото на згадку відвідин Владика Євстратія.

Завдяки тому, що Ваші батьки, діди, прадіди мали коріння віри, Ви сьогодні є. Є, як особи, є, як християни, є, як українці.

Сьогодні особливо актуальним залишається питання нашої майбутності. Запитуємо себе, чи зможемо у майбутньому зберегти свою релігійну і національну свідомість, чи так, як для наших батьків і дідів, наша Церква буде також і для наступних поколінь великою цінністю і святістю, чи новозбудовані храми будуть наповнюватися наступними поколіннями наших дітей і молоді, чи здолаємо зберегти рідну мову, чи не будемо соромитись відкрито признаватися, що ми греко-католики, українці? Лекаємось відповіді на ці питання, бо за словами Блаженнішого: У цьому світі часто можна все знайти, або все втратити. Багато людей втрачають сенс власного життя і не знають, хто вони (...). У сучасному світі, який швидко змінюється, ми ніколи не маємо часу ні для себе, ні для ближнього, ні для Бога. Щоб людина не згубила себе, їй треба знайти відповідь на питання, хто вона є. Блаженніший Святослав стверджує наступне, що, пізнати своє коріння, торкнутися його, може тільки віруюча людина. Адже віра — це те, що понад часом. П'ятдесят п'ять років тому сюди по-чати приходили люди. Що їх сюди притягло? Хтось хотів вирвати їх з рідної землі, забрати все, що вони мають, аби вони забули, ким вони є. Але чи можна в людей забрати віру в Бога? Ті люди, які мали віру в Бога, не втратили пам'ять своїх предків і пам'ятають, чийх батьків вони діти. Ці слова особливо влучно дають раду на наші сьогоднішні церковні і суспільні недоліки та на нашу майбутність.

Відносячи слова Блаженнішого Святослава до нашої сьогоднішньої дійсності у Польщі, мусимо прийняти до відома, що наша майбутність, як Церкви так і народу, буде залежати від цього, чи збережемо віру та свідомість того, ким ми є. Особливо ці слова торкаються молодого покоління, яке входить у громадське та церковне життя, та на якому у близькому майбутньому спочине обов'язок перебрати на себе відповідальність за Церкву і громаду. Для того, щоб можна було це зробити, молоде покоління повинно постійно зростати у дусі віри в Бога та вірності Церкві і Народові. Це особливо відноситься до студентської молоді, яка безпосередньо підготовляється до вступу у доросле та відповідальне життя. Тому хочемо пригадати лише кілька принципів, які молоде покоління повинно зберігати у своєму житті:

— Нав'язучи до позитивних прикладів з минулого, заохочуємо і закликаємо нашу молодь, особливо студентську, бути авангардом нашої громади. Молоді люди повинні почуватись активними членами своїх парафій та не боятися брати на себе відповідальність за плекання та розвиток рідної культури, за діяльність суспільних організацій, за культурне та здорове громадське життя.

— Заохочуємо нашу молодь бути носієм євангельських вартостей, давати свідчення чесної моральної поведінки, відповідальності, твердості та пошани до іншої людини.

— Знання рідної мови, яка дозволяє пізнавати рідну культуру, духовні вартості та історію свого народу, повинно бути для нашого молодого покоління не лише природним обов'язком, але також причиною гордості та особливим даром уживаним нащодень у родинах та у товариському житті.

— Перестерігаємо нашу молодь перед сліпим наслідуванням злих моральних взірців, які найчастіше приходять із Заходу, та, які дуже часто ігнорують Божі та Церковні заповіді, принижують Церкву та відкидають євангельське вчення.

— Заохочуємо молодих людей, прибуваючи у нові місця на студії чи працю, найперше шукали там власної парафії, якої практично стають членами, та, щоб, в порозумінні з місцевим парохом, активно включались у її життя.

— Здобуваючи професійне знання в часі студій, наша молодь повинна також докласти старань, щоб поглиблювати своє релігійне знання. Крім приватної лектури та особистої молитви, може тому служити участь у релігійних зустрічах для студентів, організованих при наших парафіях, під час яких є можливість обговорювати теми, що стосуються актуальних проблем християнського життя молодих людей.

— Християнським обов'язком кожного греко-католика є жива участь у щонедільній та святочній Божественній Літургії. Не можна обмежити участі у недільній та святочній Божественній Літургії лише до принагідних відвідин батьків та своєї дотеперішньої парафії.

— Заробляючи, з конечності, гроші на своє утримання, часами також у святочні дні, пригадуємо молодим людям, щоб не забували про обов'язок молитви та участі у недільній Божественній Літургії.

— Особливою поміччю у духовному житті кожного християнина є жива участь у святих Таїнствах, особливо Пресвятої Євхаристії та Покаяння. Тому просимо нашу молодь не занедбувати участі у цих таїнствах та приступати до сповіді і Святого Причастя, пам'ятаючи також, що для кожного християнина є вони джерелом духовної сили та Божого благословення у щоденних потребах.

— Хоча молоді люди, які залишають родинний дім з причини студій чи праці, є вже дорослими, все ж таки їхні батьки повинні бути зацікавленими їхньою поведінкою та духовним життям, яке вони ведуть поза домом. Тому заохочуємо батьків мати над своїми дітьми даліше, особливо молитовну, опіку.

— Останніми роками, з економічних причин, пристановище у Польщі знайшли, для себе сотні тисяч громадян України, серед яких є також поважне число греко-католиків. В польських вищих учбових закладах також навчаються тисячі молодих українців. Запрошуємо всіх студентів та заробітчан з України, які проживають у Польщі, шукати своєї Церкви в часі перебування поза Батьківщиною. Заохочуємо також пригадувати про це іншим співзаробітчанам, які не знайшли ще дороги до своєї парафії.

(Продовження на 9 сторінці)

Чоловік-батько

Шановні Читачі!

У попередньому номері „Благовіста” відкрили ми тему родини. Продовжуючи її, увійдемо трохи глибше у сім'ю. А почнемо входити через її голову, тобто зосередимося на чоловікові. Чоловік має головувати у родині, бо так це установив Бог: „Жінки нехай коряться своїм чоловікам, як Господеві, бо чоловік — голова жінки, як і Христос — голова Церкви” (Еф. 5,22-23). Неодна феміністка, чуючи такі слова, могла б сильно почервоніти від злості і сказати: „Звичайно, чоловік це голова родини, якому ми жінки маємо служити, який може впиватися, бити нас, який має права і привілеї, а ми маємо бути тільки слугинями без гідності і пошани”.

Зрештою, недноразово чуємо звинувачення, що цього типу патології це вина Церкви, яка чоловікам дозволяє на все, а жінкам наказує покірно нести свій подружній хрест і підкорюватися п'яному голові. Однак зовсім не про те йдеться, не про таку поставу чоловіка. Що робить Христос, як голова Церкви? „Тоді налив води до умивальниці й почав обмивати учням ноги” (Ів. 13,5). Христос, який має владу над усім умиває ноги апостолам. Міг би це доручити котромусь із ангелів, бо ж вони Його слухаються, Він має над ними владу. Проте Ісус робить це сам. Бо це така влада, таке головування, яке здійснюється через службу, через повне віддання себе для інших, а не через те, щоб мені служили. Так як Христос видав себе за Церкву так і чоловік має видати себе за дружину. Ісус каже: „Приклад дав я вам, щоб і ви так робили, як оце я вам учинив” (Ів. 5,15). „Чоловіки любіть своїх жінок, як і Христос полюбив Церкву”. Добре поставити собі питання: чи ставлюся до своєї дружини, як Ісус до Церкви, чи беру з нього приклад? А тільки при такій поставі можна з чистою совістю розраховувати на, так часто погано інтерпретований, послух подружній.

Не треба чоловікам прибиватися до хреста — достатньо відмовитися від поганих звичок, звертатися теплим словом, давати почуття безпеки. Пропустити деякі матчі Ліги Чемпіонів, це також нічого трагічного. Христос так нас полюбив, що прийняв на

свою спину найважчий хрест і відмовився від людських приємностей. Варто завжди мати це на увазі. Варто звернути увагу на ще одне: „Чоловіки любіть своїх жінок, як і Христос полюбив Церкву і видав себе за неї, щоб її освятити, очистивши купіллю води зі словом, щоб появити собі Церкву славу, без плями чи зморшки або чогось подібного, але щоб була свята й непорочна” (Еф.5,25-27). Господь хоче від чоловіків, щоб вони дбали про святість жінок (не забуваючи очевидно про свою!) та не паплюжили їх — щоб були святі.

Як не дивно — це саме чоловік має бути сторожем віри в родині, парафії. Молитва в родині, релігійне виховання це не виключно справа матерів. Берегти сім'ю від гріха повинен у першу чергу батько — наш пра-батько Адам не захистив Єви від гріха і наслідки цього відчуваємо дотепер. Прислів'я „риба псується з голови” досить добре тут підходить (про це точніше в інтерв'ю з доктором Яцеком Пуліковським). Можна зробити висновок: коли щось псується з голови, то найкраще, щоб лікування також починалося від неї. Зрештою, про це свідчить один дуже промовистий факт: якщо у невірній сім'ї навіртається мати, то слідом за нею навіртається вся сім'я у 17% відсотках таких випадків. Якщо у сім'ї навіртається батько, то слідом за ним навіртається решта сім'ї у 93% випадків.

Ігор Горків

Сьогодні, беручи до уваги те, яким є світ, для того щоб досягти чогось в житті, ми найбільше потребуємо мати доброго батька. Бруно Ферреро

Нема ліпшої краватки, як рука рідної дитини, що обіймає за шию.

Ірландське прислів'я

Хоч би яка у вас відповідальна, складна, творча робота була, то знайте, що вдома вас чекає ще відповідальніша, ще складніша, ще тонша робота — виховання людини. Скрізь вас можна замінити іншим працівником — від сторожа до міністра. А справжнього батька не замінить ніхто!

Василь Сухомлинський

Про вартість часу

Одного разу, батько повернувшись черговий раз пізніше з роботи додому застав на порозі свого маленького сина.

— Ти чому не спиш? — поцікавився батько.

— Я хотів тебе про щось запитати.

— То запитуй.

— Яка в тебе зарплата, тату?

— Навіщо це тобі? — роздратовано відповів батько.

— Просто хотів знати, скільки ти отримуєш за годину праці.

— Приблизно 30 зл.

— А ти можеш позичити мені 10? — запитав хлопчик, поглянувши на батька серйозними очима.

— Знову на якусь дурничку!? — розгнівався батько і сказав синові негайно іти спати. А сам ще деякий час не міг заспокоїтися, щораз згадуючи в думках прохання сина. Та згодом батькові стало прикро за те, що був занадто суворим: „А може я даремно погарячкував і дитина справді збирає гроші на щось важливе для неї?” Пішов у дитячу кімнату.

— Ти не спиш, синку?

— Ні.

— Вибач мені! У мене був важкий день. Візьми гроші, які ти просив!

— Дякую, татку! — вигукнув хлопчик з радістю. Тоді виїняв з-під подушки жменю грошей.

— Навіщо ж ти ще просив у мене грошей, якщо їх маєш? — невдоволено про бурмотів батько. А син перерахував усі гроші і відповів:

— Я просив тебе, тому що мені бракувало 10 зл. Тепер маю рівно 30 зл! Тату, хочу купити одну годину твого часу. Прийди, прошу, завтра, годину раніше з роботи!

Автор невідомий

Батько в родині

„Вірую в єдиного Бога Отця, Вседержителя, творця неба і землі, і всього видимого і невидимого.” Символ віри.

Батьківство можна розуміти на багато різних способів, а саме: як опіка, присутність, любов, відданість. У екстремальному розумінні: влада, виховання-тресура, авторитаризм, „всемогучість” ітп. У крайності в інший бік, це: брак рішучості, незацікавлення життям родини, пиво, матч, товариська активність і інше. Який є справжній образ батька в сучасному спостереганні? Хто є батько для сьогоднішньої людини, яка стоїть напередодні вибору одруженого, або неодруженого стану? Як моє батьківство впливає на спостерегання Бога Отця?

Щоб відповісти на перші поставлені запитання, потрібно почати від кінця — який справді є Бог Отець? На кожній Божественній Літургії читаємо Символ Віри, у якому перший рядок нав'язує до джерела віри, а саме Бога Отця. Це він є Тим, до кого наша віра спрямована. Подібно є і з першою фразою Святого Письма, „Темою першого речення Біблії є Бог: на початку Бог сотворив небо і землю (Бут. 1,1)... Віра в Бога є першим і головним принципом визнання”. Катехизм УГКЦ Христос Наша Пасха так говорить про Отця Небесного, що „(...) Отцівство Бога означає, що Отець безначально родить Сина й від Отця ісходить Святий Дух. Бог усе сотворив і всім управляє, і для свого творіння Отець є Творцем і Вседержителем. Через те, що Отець зволив, почав існувати всесвіт. Ми віруємо в єдиного Бога, тому що є єдиний Бог Отець.”

„Як же сповнився час, Бог по-слав свого Сина, що народився від жінки, народився під законом, щоб викупити тих, які під законом, щоб ми прийняли усиновлення” (Гал. 4,4-5). Цей вислів вказує на справжню Батьківську природу Бога Отця. Він є той хто любить людину, для неї підпорядковує лад природи і не щадить свого Сина, щоб людина жила. Самопосвята і жертвенність Бога для людини є проявом Його безмежної любові до неї. І тут потрібно міцно підкреснути, що коли Бог любить людину, то ніколи її не карає! Бог намагається привести людину до Себе, щоб вона жила з ним, а не мучилася.

Маючи перед очима Бога люблячого свою дитину, не лишається нічого іншого, як пригадати слова Ісуса Христа, сина Бога Отця «Тож будьте досконалі, як Отець ваш небесний досконалий» (Мт 5, 48). Варто в тому місці пригадати особу св. Йосифа Обручника, опікуна Святої Родини. Святе Письмо про Святого Йосифа згадує тільки тоді, коли йде мова про час перед народженням Ісуса Христа (Мт. 1, 18-25; Лк. 1, 26-28), народження Ісуса Христа (Лк. 2, 1-8. 10-16) втечу до Єгипту (Мт. 2, 13-23), виконання приписів закону Мойсея (Лк. 2, 21-24. 25-40) і святкування Пасхи (Лк. 2, 41-52). Хоча

цих інформації небагато, але вони дуже гарно розкривають нам особу Святого Йосифа. В першу чергу це чоловік, який кохав свою жінку. Хоча переляканий тим, що сталося з його нареченою Марією (зачаття від Святого Духа), підтриманий Ангелом Божим приймає її до себе. Від того часу починається новий етап житті Святої Родини. Характерним для Йосифа є довір'я до Бога, яке впливає з глибокої віри. Людина «потребує віри, щоб повірити в це, що небо є блакитне навіть тоді, коли воно закрите хмарами; що Бог кохає нас в хвилинах нашої неволі». Маючи цю прикмету і благодать добачення її у своєму житті, Святий Опікун відважно підіймається викликів, які перед ним ставить Господь Бог. Вірність Божому Слову і святому переданню є черговою рисою Святого. Це Він, згідно з приписами Мойсея, надає ім'я Ісусові, приносить жертву в Храмі. Це Йосиф супроводжує прощі родини до храму на свято Пасхи. Вводить дитину у релігійне життя і вчить працювати. Кардинал Суенес так пише про цей період життя Ісуса: «Щоб отримати конкретні інформації на тему щоденного життя Ісуса, відсуваючи ризико фантазії, просто потрібно нам віднайти приклад нормального життя єврейської ортодоксійної родини. Неоціненою допомогою в тому є книжка: Втаєне життя Ісуса, якої автором є єврей Роберт Арон(...). В цій книжці ви-експоновано роль батька родини, який є тим, що вводить свого сина в питання віри, через регулярну присутність на молитві в синагозі у Назареті».

Християнський батько, є батьком на взірць Бога Отця Небесного. Перш за все люблячим свій Взірць, який на небі. Допомогою в досяганні взірця є інші святі батьки, авторитети для нашого родинного розвитку. Кінець кінців, добиваючись досконалості Отця Небесного будемо ставати свідками щасливого батьківства. Радість і любов має таку прикмету, що тільки розділена з іншими смакує найкраще. Тому не відбираймо батькові належного місця в родині, а перш за все самі будьмо батьком досконалим в любові, як Отець наш небесний є досконалий.

о. Павло Поточний

Заклик до молитви

Дорогі читачі, оскільки сімейна тема в нас продовжується, то надалі заохочуємо Вас до молитви за українські родини в Польщі, а особливо за всіх хлопців, чоловіків, батьків, щоб Господь Бог дав їм силу та відвагу вести свої сім'ї шляхом віри та цілим своїм життям давати добрий християнський приклад.

Що означає бути чоловіком, бути чоловічим?

Пропонуємо Вашій увазі інтерв’ю з доктором Яцеком Пуліковським про чоловіка і батька. Я. Пуліковський — римо-католик, викладач точних наук на Політехніці в Познані. Найбільш відомий як автор більше 10 книжок про, загально кажучи, сім’ю. Він сам себе представляє як щасливий чоловік і батько трьох дітей. Часто виступає з доповідями на конференціях про сім’ю, наречених, виховання, які можна знайти в Інтернеті на порталі youtube.com. Популярний серед молоді.

Д-р Яцек Пуліковський: Є дві версії. Одна фальшива, зі світу медіа, яка означає брутальність, силу, цинізм. А правдива означає, перш за все, бути батьком в сім’ї, головою сім’ї: чоловіком своєї дружини і татусем, який захищає, береже, дає безпеку. Можна бути батьком в іншому вимірі, напр. президентом держави або парохом. Кожен чоловік повинен якимсь чином бути батьком.

Мас-медіа підкидають нам підробку чоловіка: його не обов’язують принципи і він дуже любить розваги. Як у такій ситуації виховувати хлопця, щоб став чоловіком?

Це мабуть найважливіше питання нашого часу: що зробити, щоб хлопці виростили на чоловіків. Найбільшою трагедією є це, що багато батьків це надалі хлопці, а не чоловіки. Виховання чоловіка стимулюється гарним, захоплюючим прикладом тата. Коли цього не буде, то залишається надія на самовиховання, яке сьогодні також заперечують. Самовиховання це знаряддя, яким повинен користуватися кожен чоловік і воно не є просте. Потрібне є рішення, послідовні дії і ласка, життя Тайнами, щоб відпрацювати те, чого не було, чого не навчилися в батьківському домі. Щоб розпочати самовиховання треба мати візію батьківства. Чоловік будує її на прикладі свого батька: який він був, чи взагалі був. З іншого боку світ підкидає нам фальшиву візію батька: хлопця, який грається, Пітера Пена (поль. Piotruś Pan), плейбойа. Правдиву візію батьківства подав Папа Іван Павло II в документі Католицької Церкви Апостольській Адгортації Familiaris Consortio: чоловік є відповідальний за справедливий розвиток даних йому людей. Очевидно, в напрямку добра. Папа перерахував чотири функції: відповідальність за зачаття життя (відповідальність за наслідки своєї статевої активності; сьогодні багато чоловіків втікає від цього), участь у вихованні (інша ніж жінки), професійна діяльність (забезпечення утримання сім’ї) і приклад дозрілої християнської поведінки для дітей і для світу. Це чотири основні функції чоловіка, які хлопець, який доростає, має брати до уваги: хочу брати відповідальність за себе самого, за наслідки статевого життя, хочу дорости до цього щоб могли виховувати дітей, хочу мати роботу, якою зебезпечу утримання сім’ї та буду віруючою людиною, яка даватиме добрий християнський приклад своїм життям.

Коли глянемо на Церкву, то без проблем побачимо, що серед вірних найбільш активними є жінки. Чоловік бачить себе в церкві найчастіше щонеділі. Його завдання це вистояти півтора години. Жінки набагато більше ангажуються. Звідки така диспропорція?

Справді, пропозиція Церкви краще підходить жінкам ніж чоловікам. Чоловіки мають іншу природу, характер. Якщо був заклик до чоловіків: „Ставимо хрест на горі Ієвонт”, то прийшло стільки бажаючих, що бракувало роботи для всіх. Вони двигали, носили сталь по скелях. Заангажувалися, бо це була справжня чоловіча робота. Викликом для Церкви є знайти завдання, яке відповідає чоловічій природі. Щоб мати чоловіків у Церкві, треба шукати чоловічі виклики, бо заклики до побожних молитов і співів не дуже подобають-

ся чоловікам (принаймні не всім). Зауважте, що там де будується церква, там чоловіки займаються будовою і згодом це переходить в якусь формацію, у почуття відповідальності за Церкву, в активність. Спостереження, що жінок є більше у Церкві є правильне і на мою думку виникає з цього, що побожність пропонує Церквою більш приваблива для жінок ніж чоловіків. Але сьогодні в Католицькій Церкві створюються різні товариства, чоловічі групи, чоловіки прокидаються і надіюся, врешті прокинуться.

Провідні медіа показують таку схему: якщо батько н’є, катує дітей, то ходить до церкви. А який є справжній батько, тобто такий, що недобре продається в мас-медіа?

Медіа фальшують дійсність. Існують у світі великі сили, які хочуть розбити сім’ю і тому показують сім’ю фальшиву, як середовище насильства. Насправді насильство найчастіше є деінде: у неформальних подружжях, так званих партнерських. Не показують батька як татуса-опікуна, який любить дружину і дітей, бо хочуть нам зогидити сім’ю і замість неї запропонувати псевдорозрив: дві пані, двох панів і тд. Який повинен бути батько? Два слова: любов і відповідальність. Любов до тих, яких він отримав, отже в першу чергу дружина і діти. Відповідальність, щоб в сім’ї все добре функціонувало. Наприклад: якщо дружина починає серйозно сприймати гороскопи, то чоловік повинен втрутитися і казати, що це дурниця, ересь і забобон. Відповідальність за те, щоб діти не пішли за фальшивими богами, до злочинних груп, до наркоманів, щоб не зловживали алкоголем. Його відповідальність охоплює те, що має пильнувати, щоб ніхто в сім’ї не загубився.

Це здобування батьківства перемогою, про що Ви говорите в своїх доповідях. Але що зробити, коли батьківство втрачене, а діти вже дорослі.

Саме, це найважчі запитання: що зробити, коли розлетілося. Коли подружжя розпалося, діти загубилися. Тоді треба ліпити те, що ще можливо. Але справжня відповідь це: від народження дитини, навіть ще раніше — від зачаття дитини, турбуватися про неї. Треба створювати добрі умови, пильнувати, щоб не погубилося. Звичайно, маємо деякі знаряддя порятунку в ситуаціях дуже поганих. Свята Моніка це показала молячися кількадесят років в наміренні Святого Августина. Кожен батько, кожна мати може це робити для загублених дорослих дітей. Але тоді вже не маємо можливості прямо втручатися, наказувати дітям змінити життя. Треба перш за все зберегти зв’язок, бо лише тоді маємо яку-небудь можливість впливу на їхнє життя. Іноді, коли приходить трагедія і крах у житті, то щойно тоді людина починає думати. Відповідь на запитання, що робити коли є пожежа, звучить: гасити. Але найважливіше, щоб до пожежі не допускати, бо краще запобігати ніж гасити. Відповідь є набагато раніше: батько не мав часу для дітей, батьки погано договорювалися. Треба давати привабливий приклад, щоб усі діти хотіли створити сім’ю, щоб хотіли, щоб було так чудово як вдома. Діти, для яких сім’я це кошмар, не хочуть мати родини: бо батьки сварилися, бо тато бив маму, пив. Вони підтримують у собі

цей образ. Вплив батьківського дому є надзвичайно сильний. Причин найбільших життєвих трагедій дорослих людей можна шукати в батьківському домі, який погано функціонує.

Чоловік має свою честь, яка підказує йому, щоб виходити на ринг тільки тоді, коли він впевнений, що перемає. У ситуації коли Церква, священники, Христос, християнські цінності висміюються, то охрещені панове часто ховаються по кутках і повторюють за Апостолом Петром: „Не знаю Його!” Здається, що небагато є Іванів, які вірно стоять під хрестом — батьків свідомих своєї віри, які живуть нею і передають її своїм дітям без страху, що будуть їх висміювати.

Ми бачимо світ через призму мас-медіа. Медіа атакують священників, знаходять якісь погані приклади, а є цілі ряди святих, добрих, мудрих священників. Публікують інтерв’ю з отцями, які покинули священство, збунтувалися проти єпископа. Роль мас-медіа є вкрай погана. Є чоловіки, які стають до боротьби за сім’ю, за парафію, усе життя їй присвячують — тільки ніхто цього не показує і це трагедія. Ми дивимосся світ з медіа. Бачимо 10% поганого і маємо враження, що все є чорне. А 90% добра не показують. Безсумнівно, набагато рідше священники зраджують свій стан, ніж чоловіки зраджують своїх жінок. Зате журналісти, які так переживають за священників могли б сказати, як часто вони самі живуть нечесно сексуально. Аж хочеться сказати: „Хто без гріха, хай перший кине камінь”, але тоді була б тиша в ефірі. Нам католикам треба створювати свої медіа. Влада і головні світоглядні течії бояться добрих католицьких мас-медіа, бо вони показують правду.

Що Ви сказали б кожному батькові, незалежно від віку, професії,

який є літєний і функціонує на духовних окраїнах Церкви як недільний статист, щоб заохотити його до активної участі в житті Церкви, щоб відкрити себе на Христа і показати Його своїй сім’ї?

По-перше: чоловіки мають усвідомити собі своє значення. Дитина, дивлячися на батька будує собі образ Бога. З поганого зразка батька виходять карикатури Бога. Чоловік мусить усвідомлювати собі наскільки важливий він для сім’ї. Це від нього (чоловіка) залежить, як буде виглядати родина і чи діти загубляться в житті. Від нього залежить тривалість подружжя. По-друге, батько має повернутися до правдивої візі чоловіка, який жертвує себе кожен день, є провідником для сім’ї, веде її до Церкви, до Бога. На жаль, візія хлопця, який грається, багатьом повивертала в голові. Чоловіки мусять зажагнути мати таку позицію і авторитет в сім’ї, як мав Святий Йосиф: будить Матір Божу посеред ночі і каже: „Сідай на осла, їдемо в Єгипет”, а Вона встає, сідає на осла і їде в Єгипет. Це завдання чоловіка. Але на таку позицію треба працювати чесною турботою про родину. Є також специфічна логіка: зв’язок чоловіка з Церквою, Заповідями, вірою, Святими Тайнами в принциповий спосіб впливає на долю цілої сім’ї: дружини і дітей. Чоловіки, які регулярно приходять до Церкви, приймають Святі Тайни не зраджують жінок, їхні подружжя не розпадаються. Коли зажагнуть позитивну візію подружжя і сім’ї, то в момент такої постанови, сили для її реалізації найкраще забезпечує Церква, а точніше Бог почерез Церкву. Це підтверджують усі дослідження. Справжня чоловіча роль у подружжі і сім’ї є надзвичайно приваблива і захоплююча.

(ред)

Послання владик УГКЦ у Польщі

(Продовження з 7 сторінки)

Тут зможете молитись згідно з літургійною традицією своєї Церкви та включатись у життя місцевих громад, щоб не затратити своєї церковної та національної ідентичності.

На закінчення нашого звернення хочемо ще раз зачитувати слова Блаженнішого Святослава, Глави і Батька нашої Церкви, спрямовані у Білому Борі до молоді: Світлом віри батьків, світлом, яке запалив князь Володимир над водами Дніпра, і, яке наші люди перенесли на берег Балтійського моря, ви зможете освітлювати своє майбутнє, і тоді воно, безперечно, буде світлим. Світло майбутнього походить не від того, що ми маємо, а від того, ким ми є. Справді, завдяки вірнос-

ті Богові, Церкві та народові наших попередників ми сьогодні є, і в майбутньому далі можемо бути вірними дітьми нашої Церкви та Народу.

На початок Нового Академічного Року для всіх вас випрошуємо світла Святого Духа, Божого благословення та опіки Пресвятої Богородиці

Благословення Господнє на Вас!

Архиепископ Іван Мартиняк
Митрополит
Перемисько-Варшавський

Владика Володимир Р. Ющак,
ЧСВВ
Владика Вроцлавсько-Гданський

АРХИЄПАРХІЯЛЬНИЙ ХУДОЖНІЙ
КОНКУРС

Катехитична комісія
Архиєпархії Перемисько-Варшавської
за благословенням
Високопреосвященнішого Архиєпископа

і Митрополита Кир Івана Мартиняка,

запрошує до участі в художньому конкурсі п.н.:

„Я місіонер у Церкві”

Мета: привернути увагу до євангелізації,
вказати на місійний дух у Греко-Католицькій
Церкві, сприяти розвиткові художніх талантів.

Учасники: Конкурс адресований до учнів почат-
кової школи.

Техніка робіт: довільна, (може бути на склі, ви-
шиванка, тощо)

Величина робіт: папір або довільний матеріал
формату А4 і А3 (не може бути складана),
оформлена в паспорті

Опис робіт: на зворотній стороні подати:
назва праці, прізвище та ім'я, клас, парафія,
вчитель-катехит

Оцінювання: праці будуть оцінювані в чотирьох
вікових групах:

група I — садочок — „0”

група II — кл. I-III

група III — кл. IV-VI

група IV — праці різні (нпр.: вишивані, на шклі)

Етапи Конкурсу:

- Шкільно — парафіяльний — проводимо у Ве-
ликому Пості; комісія покликана парохом вла-
штовує виставку праць в парафіяльній церкві.
До Неділі Розслабленого, тобто 11.05.2014 р.,
катихит список учасників перешле Голо-
ві Катех. комісії а праці переможців (по три
з кожної групи) парох перешле до Сестер Слу-
жебниць на адресу: *Siostry Służebnice NMP ul.
J. Bema 26, 11-200 Bartoszyce*
- архиєпрахіяльний — комісія покликана Голо-
вою Катехитичної комісії визначить перемож-
ців. Вистава праць, проголошення та нагоро-
дження лавреатів відбудеться в Бартошицях
в неділю 1 червня 2014 р. по Літургії, яка по-
чнеться о год. 11.15.

о. Іван Лайкіш

Голова Катехитичної комісії
Гурово Ілавецьке, 7.09.2013 р.

Високопреподобний і Дорогий

Отче Ігоре Гарасим!

З нагоди ювілею 25-ліття

З пам'яттю з серці про Вас,

парафіяни з парафії
Стрітєнєня Господнього в Лодзі

Щирі вітання складаємо
Всечеснішому отцю декану

Іванові Лайкішу

з приводу іменування його Мітратом.
Дуже радіємо, що преосвященніший
Архиєпископ і Митрополит
Перемисько-Варшавський
Кир Йоан
доцінів вашу довгу і віддану
душпастирську
працю і підніс вас до гідності Мітрата.
Нехай добрий Господь благословить
Вам Отче
та вашій родині на многі і благі літа!

о. Сотрудник та Парафіяльні ради
Гурова Ілавецького і Лелькова

Вітаємо о. Протоігумена

ІГОРА ГАРАСИМА ЧСВВ

з Ювілеєм 25-ліття Священства!

Всечесніший Отче Ігоре!

Нехай Всевишній Господь Бог щедро обдаровує
Вас здоров'ям, щастям,
радістю і всіми Своїми ласками.
Нехай любов нашого Спасителя надалі напо-
внює Ваше апостольське серце,
а віра і надія ніколи не опускає.
Нехай Всевишній Господь Бог скріплює Ваші
зусилля у дальшій священничій послужі
на благо нашої Церкви
і цілого українського народу.
Просвічуйте нас своїми науками і ведіть
до небесного Отця, нехай
Вам Бог благословить на многі і благі літа!

Управа Мазурського Відділу ОУП
Парафіяльна спільнота УГКЦ в Гіжицьку

Висловлюємо щирі вітіння

Всечеснішому отцю

Миколі Козитському

з нагоди подвійного Ювілею
10-ліття священства,
10-ліття душпастирської праці у нашій парафії
та Дня народження.
Бажаємо Божого благословення,
кріпкого здоров'я, та дальшої наснаги у служінні
Церкві та українському народові.

Парафіяни з Асун

Дорогому Отцю

Іванові Галушці

з нагоди 40-ліття від дня народження
складаємо щаросердечні вітання
та бажаємо міцного здоров'я і Божого
благословення
на многі та благі літа.

парафіяни з Орнети

Вроцлавсько — Гданська Єпархія проголошує
конкурс біблійного знання

ПРАВИЛА ІV БІБЛІЙНОЇ ОЛІМПІАДИ
ВРОЦЛАВСЬКО — ГДАНСЬКОЇ ЄПАРХІЇ
з євангелії від СВ. ІВАНА
та апостольських листів від ІВАНА

Почесний патронат:

Преосвящений Владика Кир Володимир Ющак
Організатори: Комісія до справ дітей та молоді,
Катехитичний Відділ Вроцлавсько — Гданської
Єпархії,

Учасники:

Учні з гімназії та середніх шкіл з Вроцлавсько-
Гданської Єпархії.

Мета конкурсу: Поглибити знання з Євангелії від
св. Івана, показати вартості Святого Письма в жит-
ті людини, поглибити віру та формувати християн-
ську поставу на підвалинах Божого Слова, роз-
будити до більшого зацікавлення Святим Письмом
і активності на катехизі, у школі та вдома.

Етапи:

І етап — шкільний-парафіяльний:

- Кожний парох отримає запитання до І етапу бі-
блійного конкурсу.
- У І етапі обов'язує знання з:
 - Життя Івана Євангелисти
 - Знання з євангелії, розділи 1-8.
 - Знання з листів апостольських від Івана
(3 листи)
- І етап провести до 30 березня 2014 р.
- До 10 квітня 2014 р. просимо зголосити по двох
переможців з гімназії та середніх шкіл.
- Переможців парафіяльного етапу зголосити до о.
декана Аркадія Трохановського
- Переможці із парафіяльного етапу візьмуть участь
в ІІ фінальному етапі.
- У Комісії, яка буде оцінювати праці учасників
конкурсу можуть бути священники, катехити та
вчителі української мови, щонайменше дві особи.
- Час призначений для відповідей — 45 хвилин.

ІІ етап — Єпархіяльний-фінальний:

- ІІ фінальний етап (місце буде вирішено на Со-
борчику у Білому Борі 12-14 листопада 2013 р.)
- У ІІ фінальному етапі обов'язує знання з:
 - Життя Івана Євангелисти.
 - Знання з євангелії від Івана.
 - Знання з листів апостольських від Івана
(3 листи)
- Учасники фінального конкурсу приїжджають на
власний кошт.
- Лауреати та учасники фіналу отримають
нагороди.

Комісія до справ дітей та молоді
о. Аркадій Трохановський, с. Меланія Кузьо
Катехитичний Відділ
Вроцлавсько — Гданської єпархії
о. Ярослав Роман

Вітаємо о. Богдана Фецюха

з 15-літтям Священства.

Хай Господь Бог благословить Вашу
пастирську працю і всякі наміри
та скріплює Вас благодаттю сили своєї.
Щоб ніколи не опускало Вас високе почуття
святости того діла, до якого
покликав Вас Господь.
Бажаємо міцного здоров'я, витрвалості
і обильних плодів на ниві голошення
Божого Слова.

Парафіяни з Тшеб'ятова

БЛАГОВІСТ — суспільно-релігійний місячник. Видає Українська Католицька Церква у Польщі. Редакція на громадських засадах.
Редагує колегія: **Богдан Тхір** (т) — секретар редакції (тел./факс дом. 89 761 04 21), **прот. Богдан Степан** - координатор від Перемисько-
Варшавської архиєпархії, **о. Аркадій Трохановський** - координатор від Вроцлавсько-Гданської єпархії, **Ігор Горків** - тематична сторінка,
прот. Богдан Панчак - богословська колонка, **о. Павло Поточний** - катехитична колонка, **Михайло Пульковський** - колонка «Жива
парафія», **Дарій Гаврилець** — технічна редакція. Погляди авторів публікацій не завжди сходяться з точкою зору редакції.
Матеріалів не замовлених не відсилаємо. В оправданих випадках застерігаємо собі право виправляти і скорочувати авторські тексти.
Матеріали до публікації просимо висилати у машинописах або у чітких рукописах.

Kuria bp., ul. Basztowa 13, 37-700 **Przemyśl**, tel./fax 16 678-78-68
e-mail: kuria@przemyslgr.opoka.org.pl
Kuria bp., Pl. Nankiera 15a, 50-140 **Wrocław**, tel./fax 71 343-94-77,
fax 71 343-94-67, e-mail: konsystoria@wro-gda.opoka.org.pl
Adres «BLAHOWIST»; ul. Kościuszki 28/3, 11-220 Górowo Iławeckie,
redakcji: tel. 89 761-04-21, e-mail: blahowist@poczta.onet.pl
Bank Spółdzielczy w Górowie II, Nr 08 8855 0004 2003 0006 3515 0001